

Список використаних джерел:

1. Гавриш І. Всеукраїнський науково-педагогічний проект «Інтелект України» теоретичні та практичні питання реалізації в початковій школі / І. Гавриш, С. Кириленко, О. Щербаков // Рідна школа. – 2013. – № 8-9. – С. 39-43.
2. Здібності, творчість, обдарованість: теорія, методика, результати досліджень / За ред. В.О. Моляко, О.Л. Музики – Житомир: Видав. Рута. – 2006. – 320 с.
3. Концепція реалізації науково-педагогічного проекту «Інтелект «України» в основній школі [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://document.ua/pro-prodovzhennja-vprovadzhenja-naukovo-pedagogichnogo-proe-doc111385.html>
4. Кульчицька О.І. Творча обдарованість. Спеціальна дитяча обдарованість / О.І. Кульчицька // Обдарована дитина. – 2001. – № 1. – С. 3-11.
5. Савченко Ю.Ю. Розвиток емоційного інтелекту учнів молодшого шкільного віку // Освіта та розвиток обдарованої особистості. – 2014. – №12. – С. 12-16.
6. Янковчук М.М. Розвиток обдарованості: практичний досвід // Обдарована дитина. – 2008. – № 2. – С. 47.

Греков В.О.

старший викладач,

*Чорноморський національний університет
імені Петра Могили*

СТРУКТУРА УРОКУ ДИСЦИПЛІНИ «ПРАКТИЧНИЙ КУРС ПЕРЕКЛАДУ» ДЛЯ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПЕРЕКЛАД»

Педагогіка у філологічній галузі є – як і має бути – дуже чітко структурованою, і залежить від підрозділу або дисципліни, що вивчається. Неабияку цікавинку являє собою педагогічний бік підготовки перекладачів, явище досліджене, але дотично, у контексті загальних збірників вправ, а не в контексті серйозного теоретичного викладу структури та принципів.

Вважаємо за потрібне поділяти підготовку перекладачів на доперекладацьку, лінгвістичну та екстралінгвістичну.

Доперекладацька підготовка – це те підґрунтя, яке майбутній перекладач отримує до початку своєї вищої освіти. Звичайно ж, цілком зрозумілим є те, що студент першого курсу, який поступає на профільну спеціальність, володіє певним обсягом навичок, які є необхідними для успішного засвоєння знань. Зазвичай профільна спеціальність має тісний зв'язок з тими дисциплінами, що їх викладають у загальноосвітніх школах. Утім, переклад як дисципліна лише починає виокремлюватися в навчальній програмі для старших класів, і лише у спеціалізованих школах. Однак це не виправдовує ситуацію, коли абітурієнт показує абсолютну незнайомість з предметом, що його він має вивчати. Виникає питання, чи свідомим був його вибір майбутньої професії якщо, наприклад, він не вбачає істотної різниці між спеціальностями «переклад» та «філологія». Очевидно, що втручатися у освіту в середніх навчальних закладах поза нашою компетенцією, проте найпростішим рішенням буде присвячення кількох (від трьох до п'яти) перших аудиторних занять з групою у вересні місяці власне перекладові як процесові та результатів, аби провести так званий «курс молодого бійця» і коротко ввести студентів у чудову царину

перекладу, давши їм цілком оформлене уявлення про те, часткою чого вони мають змогу стати по отриманні диплому про вищу освіту за спеціальністю «Переклад». У вправах до даного розділу вміщено найпростіші дії, які зможуть полегшити засвоєння матеріалу у напів-ігровій формі, і кращим чином залучать студентів як до роботи з оригіналами і перекладами, так і до роботи у групах, що сприяє інтеграції.

Утім, частиною доперекладацької підготовки є удосконалення лінгвістичного стану індивідуума – аби здійснити хоча б початкового рівня переклад, треба розуміти принаймні базові принципи організації і структури мови, володіти якщо не великим словниковим запасом, то принаймні граматиною. За цей рівень на момент вступу в університет відповідальні суто шкільні вчителі та безпосередньо сам майбутній перекладач. Здібності і якості тих і інших суто індивідуальні, тому групи свіжо набраних перекладачів завжди були і будуть неоднорідні за своїм складом та потенціалом. Стосовно ж авторів науково-популярної літератури, що забезпечує дітям зацікавлення предметом перекладу та лінгвістики з дошкільного віку, можна назвати Л. Пумпянського, Е. Вартаньяна, А. Коваль, В. Введенського та ін.

Лінгвістична підготовка в університеті включає в себе опанування студентами великої кількості теоретичних дисциплін, що пояснюють принципи функціонування перекладу, а також не меншої кількості практичних занять, де їм надається змога продемонструвати розуміння цих принципів та їх застосування для перекладу. Саме лінгвістичній підготовці не дарма надається найбільша увага в будь-якому лінгвістичному ВНЗ, що видається нам анітрохи не дивним. Перекладач не може не володіти поширеним лексичним складом у кількох галузях лексики, не може не вживати усний або письмовий варіанти літературної мови абсолютно грамотно, оскільки у такому разі це вийде не перекладач, а, вибачте, посміховисько. Лінгвістична підготовка перекладача і спрямована на те, аби перекладач достойно продемонстрував навички, що стосуються мови. Її розробці, удосконаленню методики та доповненню присвячено безліч творів видатних перекладачів та лінгвістів. Так, серед радянських та вітчизняних мовознавців можна згадати Л. Бархударова, В. Комісарова, М.П. Брандес, В. Виноградова, а також таких практиків перекладу, як Чуковський, Вайсброт, Нора Галь; серед зарубіжних – Лінн Віссон, Дж. Лайонса, Лоуренса Венуті і багатьох інших.

Все ж, нехтувати іншими двома аспектами підготовки перекладачів аніяк не можна. Іноді перекладач виставляє себе на посміховисько анітрохи не через лінгвістичну помилку. Не слід забувати про культурну підкладку, лінгвокраїнознавчу складову, яка є в кожного перекладу, про позамовні фактори, за які перекладач несе найбільшу відповідальність. До них відносяться правильне розуміння контексту, реалій, аспектів гумору, жестів, виконання соціальних протоколів та подібне. Припустимо, перекладач, який наступного ранку після першої зустрічі тисне іноземцеві руку, викликає легкий подив – у Британії, наприклад, тиснути руку прийнятно лише при першій зустрічі, а потім досить вербального привітання. На подив мало літератури, що стосується даного аспекту, утім, вся вона написана справжніми майстрами своєї справи, які бажали застерегти прийдешні покоління перекладачів від власних недоліків. Серед відомих авторів Лінн Віссон,

О. Фененко, Ф. Кретов, Міньяр-Белоручева, О. Ширяєв та ін. Там міститься безліч рекомендацій про те, як не осоромитися під час перекладу, а також надано у доступній формі курйози та гумористичні історії з життя перекладачів.

Отже, структура уроку у вищому навчальному закладі для студентів спеціальності «Переклад» буде найефективнішою у випадку, якщо матиме такий вигляд:

Модуль 1. Доперекладацька підготовка.

Варіанти тем:

- а) створення перекладацького портфоліо;
- б) обговорення механізмів працевлаштування;
- в) емуляція співбесіди та перемовин із замовниками;
- г) аналіз сучасного ринку перекладів та перекладацьких послуг;
- д) дрес-код та його принципи і відмінності.

Даний модуль доречно викладати українською упродовж усього 1 року навчання, на другому він має проводитися відповідною іноземною мовою навчання, на третьому році він вже є надлишковим.

Модуль 2. Екстралінгвістична розминка.

Варіанти тем:

- а) новини країн, мова якої вивчається;
- б) обговорення певних реалій;
- в) ознайомлення студентів з культурною складовою у галузі, в якій можливий переклад.

Модуль 3. Практичні вправи.

- а) письмовий переклад;
- б) усний переклад.

Дяченко В.І.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
Інститут Військово-морських сил*

Національного університету «Одеська морська академія»

Ярошенко І.В.

*кандидат хімічних наук, доцент,
Одеський національний політехнічний університет*

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНІКИ МОВЛЕННЯ ПЕДАГОГА

Незважаючи на широке впровадження у сучасну освіту інформаційно-комунікаційних технологій, техніка мовлення педагога і способи її вдосконалення залишаються однією з актуальних проблем педагогічної діяльності.

Результати аналізу підготовки майбутніх педагогів до професійного спілкування в закладах вищої освіти України дають можливість виявити протиріччя, зокрема, між вимогами щодо високого рівня підготовки майбутніх педагогів до професійного спілкування і низьким рівнем володіння ними мовленнєвими і немовленнєвими засобами [1, с. 3].